

Laura Táunâjik
Inatsisartuni ilaasortaq, Siumut

**Akissuteqaat § 37 naapertorlugu apeqquteqaammut nr. 318 –
ilinniarnertuunngorniarluni ilinniartitsineq pillugu**

12-12-2018
Sagsnr. 2018 - 26254
Dok. nr. 9558479

Postboks 1029
3900 Nuuk
Tlf: +299 34 50 00
Email: ikiin@nаноq.gl
www.nanoq.gl

Asasara Laura Táunâjik,

Qujanaq apeqqtinnut, Inatsisartut suleriaasianni aalajangersakkat naapertorlugit saqqummiussannut. Apeqqtitit uani ataani akissuteqarfigissavakka.

Apeqqut 1: Ilinniarnertuunngorniartut kalaallisut niveau a,b,c suli atorneqartarpat?

Akissut: Ilinniarnertuunngorniarluni ilinniartitaanerni kalaallit oqaatitsinnik atuartitsineq immikkoortuni pingasuni A, B aamma C-mut immikkoortitsigaajunnaarnikuuvoq. Tamanna 2006-imi allanngortinneqarpoq, kissaatigineqarmat qularnaarneqassasoq ilinniarnertuunngorniartut amerlanerusut fagini (ilinniartitsissutini) A-mi faginic amerlanerusunik angusaqartalernissaat. Maanna kalaallisuut fagimi immikkoortut marluupput, kalaallisut inunnguuseralugu oqaatsit aamma kalaallisut aallarterlaatut aamma oqaatsit aappaattut. Ilinniartitsissutit (fagit) taakkua arlariit killiffik A-mi inissisimasut, tulleriarnermi aamma pingaartinneqarmat qularnaarneqassasoq qaffasissuseq sapinngisamik qaffasinnerpaaq, nunatsinni oqaatitsinni pingaarnerni, apeqqutaatinnagu ilinniarnertuunngorniartup oqaatsit suut tunuliaqutarinerai.

GUX Nuuk ilinniarnertuunngorniartut ilinniartoqarnerpaaffigisaanni kalaallit oqaasiinik pingaarnertut tunuliaqutaqanngitsunik ilinniartoqartumi taamaattoq periarfissaanngilaq ilinniarnertuunngorniartut ilinniarnertuunngorniartunik naammattunik ataatsimut katersortitsisinnaaneq immikkut atuartitsisarnissamut, oqaatsit aappaattut ilinniartunik aamma aallarterlaatut ilinniartunik. Tamannalu isumaqarpoq ilinniarnertuunngorniartut atuartitsisoqartarmat ilinniartunik assigiinngisitaartunik piginnaanilinnik, periarfissaqartinniarlugit ilinniarnertuunngorniartut assigiinngisitaartunik oqaatitsigut aallaaveqartut, kisiannili ilikkagassatigit anguniakkat aamma piumasaqaatit assigiissut ilinniartitsissutissani kalaallisut fagimi aallarterlaanit aamma oqaatsit aappaattut atuisunit naammassineqartussaallutik. Ilinniartitsisariaatilli assigiinngisut atorneqaannartarput, angusassanik angusinissamut. Ilinniarnertuunngorniartut allani tamani ilinniarnertuunngorniartut ikittuaraasarpur kalaallisut aallarterlaanik aamma oqaatsit aappaattut ingerlatsisussat, taamaammallu ilinniarnertuunngorniartut immikkut klassinik pilersitsisannigillat, kisiannili ilinniartitsisnermi assigiinngisitaartumik ingerlatsisoqartarluni,

ilinniarnertuunngorniartut kalaallisut aallarlerlaamik oqaatsillu aappaattut atuisunut tunngatillugu, ilinniarnertuunngorniarmi taamaasillutik klassinik immikkoortunik pilersitsisaratik, kisiannili ilinniartitsineq assigiinngisitaartoq atorneqartarluni, ilinniarnertuunngoriartut namminneq ataasiakkaat aallaavigisaat sapinngisamik qaffasinnerpaamik tunngavigiumallugu.

1. Apeqqu 2: Qallunaatut niveau qanoq agguataagaappat?

-Taamaassimangippat suna pequtaava?

-Taamaassimappat qanoq agguataarneri ingerlanneqartarpat?

Akissut: Oqaatsinik ilinniartitsissutini danskit oqaasii A immikkut ilinniarnertuunngorniarmi inissisimapput, tamatuma nammineq meeqqat atuarianni inissisimanagerinik peqquteqartumik, aammali ilinniarnertuunngorniarmi ilinniartitaaneq ilaatigut danskisut ingerlanneqartarmat, aammalu oqaatsit taakkua ilinniarnertuunngoriartartut qaffasinnerusumik ingerlaqqillutik ilinniagaqartarneranni qitiulluinnartumik inissisimasarmata, qaffasinnerusumik ilinniartitaanerit nunatsinni namminerimi ingerlanneqaraangata, imaluunniit Danmark-imi ingerlanneqaraangata. Ilinniartitsissut taanna - fagi taanna – inissisimavoq inunnguuseralugu oqaatsit aamma allamiut oqaasiisa akornanni, taamalu isiginiarneqartarlutik ilinniarnertuunngorniartut oqaatsit eqqarsaatigalugit tunuliaqutarisaat assigiinngiaartut. Tassa imaappoq, danskit oqaasiinik ilinniartitsissutit immikkoortinneqarneq ajortut qaffasissutsinut B aamma C-nut, ilinniartitsissutissat eqqarsaatigalugit, kisiannili taamaallaat qaffasissutsimut A-mut.

Ilinniartitsissutissat maanna atuuttuusut pilersaarutit imarisamikkut ilinniartuutsitta aallaavigisaannut naleqqussagaapput, tassami ilinniartitsissutissat oqaatsinut tunngaviusut qaffasissutsimi danskisut A malunnaatilimmik pingaarnersiunerimi inissisimammat, assersuutigalugu danskisut Danmark-imi A-mut sanilliullugu. Kalaallisut ilinniagassanisulli qularnaarneqartarpoq ilinniarnertuunngorniartut tunngavigisaannut naleqqussaaneq, aamma ilaatigut ilinniagassatigut assigiinngisitaartunik sammiveqartitsisarnikkut aamma ilinniarnertuunngorniartut namminneq assigiinngissusiannut sammivilimmik, ilinniagassatut sammiviusuni assigiinngitsui, tamatuma periarfissaqarfisaani. Assersuutigalugu, nalinginnaasumik ilinniagassat ilinniartitsissutigineqartussat sammiviannut killiliussani immikkoortitsisoqarpoq nalunaaquttap akunnerinik kalaallisut, danskisut, tuluttut aamma matimatikkimi ilinniartitsinernut, ilinniagassat sammiviinut allanut sanilliullugu. Tamatumalu saniatigut ilinniarnertuunngorniarmi tamarmik neqeroortigisarpaat ilassutitut ilinniartitsisarneq ilaatigut danskisut.

Ilinniarnertuunngorniarnernup aallartinneqarnerini ilinniartut tamarmik nalilersuivigineqartarput ilikkagassani – fagini – tamani, - tamatumani aamma danskisut. Tamanna pisarpoq ilinniartitsisunut aamma ilinniartunut ersittumik ilikkagassatigut aallaaveqarnissat angujumallugit. Taamaaliornikkut ilinniartitsisut ataasiakkaarlutik ilinniartitsinertik klassiminni ilinniartunut naleqqussarsinnaasarpaat. Assersuutigalugulu nalilersuisarnerni aalajangiunneqareertarpoq ilinniartut neqeroorfigineqarnissat ilassutitut danskisut ilinniartinneqarnissamik, tamanna pisariaqartinneqarsimatillugu.

Apequt 3: Sooruna kalaallisut oqaasillit oqilisaaviginiarlugit kalaallisut atuartitseriaaseq assigalugu qallunaatut atuartitseriaaseq ingerlanneqarsimangitsaq?

Akissut: Unammilligassaavoq ilisimaneqartoq ilinniarnertuunngorniartut amerlasuut danskit oqaasiinik ajornartorsiuteqartarmata. Tamanna ilinniarnertuunngorniartunit, ilinniartitsisunit aammalumi ilinniartitsisunit nammineq misigineqartarpoq. Tamannalu sulii annerusumik iliuuseqarfiginiarparput.

Atugassarititaasut malinneqartussat ilaat aalajangersagaasoq tassaavoq qaffasinnerusunik ilinniartitaanerit maani nunatsinni aammalu Danmark-imi piumasaqaateqarmata danskit oqaasiinik qaffasissunik piginnaaneqarnissamik, taamalu danskisut fagi qaffasissutsimi A-miittoq ullumikkut angusassatut ilisarnaataalluni. Tamannalu ilaatigut tunngaviligaavoq ilinniartitaanerup ilaa annertoq danskisut ingerlanneqartuuneranik, ilinniartitsissutissallu amerlanertigut aamma danskisuujusarmata. Ilinniartitaanerup, Kultureqarnermut Ilageeqarnermullu Naalackersuisoqarfiup siusinnerusukkut siunnersuutigisimavaa danskit oqaasiisa misiligutitut qaffasissutsimi B-mi qaffasinnerusumik ilinniartitaanerit ilaanni maani nunatsinni ingerlanneqalernissaa, kisiannili taamani utimut nalunaarutaasoq tassaalluni qaffasinnerusunik ilinniartitaanerni naammattunik ilinniartussaqaassanngitsaq ilinniakkamik naammassinnissinnaasunik. Danskit oqaasii qaffasissutsip A-p nalaanniittut saniatigut taamaalilluni periarfissaasimanngilaq qaffasinnerusumik ilinniartitaanermi periarfissani amerlasuuni.

Qaffasinnerusumik ilinniartitaanerit amerliartortut periarfissaleriartortillugit kalaallisut aamma tuluttut, periarfissaaleriartuaassaaq ilinniarnertuunngorniartitsisunit oqaatitsigut piumasaqaatinik allannguisarnissamut. Siullertut ilaatigut piumasaqaataassaaq kalaallisut oqaasillit sulii amerlanerusut ilinniartitsisussatut ilinniagaqartalernissaat, meeqqat atuariannuinaangitsaq, kisiannili aamma ilinniarnertuunngorniartitsisunit qaffasinnerusunillu ilinniagaqartitsisunit. Ineriartorneq taamaattoq aqquitsinniippoq, Naalackersuisullu immikkut ilisimasallit suleqatigiissitat inassuteqaatigisaannut atasumik kissaatigaat oqaatsini piginnaanngorsartarnerup¹ kalaallisut, danskisut aamma tuluttut siunissamut sammisumik nukittorsarneqarnissaat. Tamatumani aamma isiginiarneqassasoq qanoq aqqissuussinikkut sulii amerlanerusut ilinniarnertuunngorniartarnermik kalaallisut ingerlatsisalersinnaanersut, aammalu ilinniagassani danskisut ilinniartitsisarneq assigiinngisitaarnerusunngorsinnaaneripput, assersuutigalugu inunnguuseralugu oqaatsini aamma allamiut oqaasiinik ilinniartitsinermi, aamma qanoq tuluit oqaasiisa immaqa siunissami piffissap ilaani sulii siammassinnerusutut inissisimatinneqalersinnaanersaq taamatut kissaateqartunut ilinniarnertuunngorniartartunut.

Ilinniarnertuunngorniartitsisunit ilinniartitaanerup ineriartortinneqartarata iluatsittumik ingerlanneqarsinnaaneranulli tunngatillugu erseqqissaatigissavarput oqaatsini piginnaanngorsaasarnermut atatillugu immikkut isigininneq annertunerpaamik meeqqat atuarianniittariaqarmat, tassami siusissumik iliuuseqartarneq pitsaanerpaanik angusaqarfiusarmat. Imaattariaqarmammi, atuartut ilinniagaqartussat oqaatitsigut

¹<https://naalackersuisut.gl/~media/Nanoq/Files/Publications/Uddannelse/Sprograpport%20KAL-DA%202018indd-1.pdf>

inerisarneqareersimassasut ilinniarnertuunngornialernissaminnut, taamalu qaffasissutsimik appaasoqassanani ilinniarnertuunngorniarfimmi imaluunniit qaffasinnerusumik ilinniartitaanerni. Amerlanerusut suli angusaqarnerusinnaasariaqarput, tamannalu qularnaarneqassaaq annertunerpaamik meeqqat atuarfianni ilikkagassanik tunngaviusunik pitsaasunik angusaqartarnikkut. Amerlanerusut qaffasinnerusumik ingerlaqqissinnaasariaqarput, tamannalu annertunerpaamik qularnaarneqartassaaq meeqqat atuarfianni ilikkagassatigut tunngaviusunik pitsaanerpaamik ingerlatsisarnikkut.

Ilisimavara kommunit meeqqat atuarfianni ineriartortitsineq annertoq aallartereermassuk, "Meeqqat atuarfianni kivitsineq". Naalackersuisut ineriartortitsinermik tamatuminnga ilalersuipput, meeqqat atuarfiata aamma inuusuttut ilinniartitaanerisa pitsaanerusumik ataqatigiissinneqalernissaannik siunertaqartuik, ilaatigut ilinniartitaanerni aaqjissuusseqqinnikkut, immikkut aallunneqarlutik 1. – 12. Klassit. Suleqatigiinnitsigut akisussaaffimillu ataatsimoorluta tigusinitsigut ataqatigiissitsinissaq pilersissavarput, anguniakkagullu angusinnaalissallutigit.

Inussiarnersumik inuulluaqqusilluta
Med venlig hilsen

Ane Lone Bagger